

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Fvrtis. Titvlvs XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DE FVRTIS. TITVLVS XVIII.

CAP. I.

Breue est, & non summatur.

In Exodo 4.

Qui furatur hominem, & vendiderit eum, convictus noxa, morte moriatur.

CAP. II.

Furtibus & latronibus in peccato obventibus sacramenta ecclesiastica deneganda sunt, secus si in morte eos poenituit.

Ex Concilio Triburien.

Fures & latrones, si in furando & depraudando occiduntur, visum est pro eis non esse orandum. Sed si comprehensi, aut vulnerati Presbytero, vel Diacono confessi fuerint, communionem eis non negamus.

CAP. III.

Committens furtum ex necessitate non multum argente peccat, sed non graviter: unde imponenda est ei levis poenitentia. b. d. secundum communem intellectum.

Ex poenitentiali Theodori.

Siquis b propter necessitatem famis, aut nuditatis furatus fuerit cibaria, vestem, vel pecus, poeniteat hebdomadastres: & si reddiderit, non cogatur jejunare.

CAP. IV.

Non indicam furem propter lucrum, quod ab eo consequitur, reus peccati est.

Hieronymus super Parabolis c.

Qui cum fure patitur, occidit animam suam. Non fur solum d, sed ille reus tenetur, qui furti conscius quarente possessore non indicat.

CAP. V.

Fur occultus potest post restitutionem & poenitentiam ad sacros ordines promoveri.

Alexand. III. Cremonen. Episcopo.

Ex literis e tuis innotuit, quod B. calicem quandam in ecclesia minus caute dimissum rapiens, longo tempore detinere praesumpsit: & 7. Mandamus, quatenus si sponte confessus fuerit, & exinde ecclesie cuius calix fuerat, satisfecerit, nec est super hoc nota vel infamia manifesta resperis: post peractam poenitentiam, aut congruam partem poenitentiae (dummodo alias idoneum ipsum esse cognoscas) ad sacros ordines non dubites promovere.

DE VSVRIS. f

TITVLVS XIX.

CAP. I.

Usura lucrifacere fructus rei pignorate saluti in casu hic excepto. Alexander III. in Concilio Turonen.

Plures & clericorum: [1 & 7.] Generalis concilii decrevit auctoritas, ut nullus constitutus in clero, vel hoc, vel aliud genus usurae exercere praesumat. Et si quisalicujus possessionem data pecunia sub hac specie, [vel conditione] in pignus acceperit, si sortem suam (deductis expensis) de fructibus jam percepit: absolute possessionem restituit debitori. Si autem aliquid minus habet, eo recepto, possessio liberè ad dominum revertatur. Quod si post hujusmodi constitutum in clero, quisquam extiterit, qui detestandis usurarum lucris insitit, ecclesiastici officii periculum patiatur. Nisi forte ecclesie beneficium fuerit, quod redimendum ei hoc modo de manu laici videatur.

[1 Et quod marcentes dicimus, eorum quoque qui praesens secu-

a Exod. 21. & Cap. 1. eod. tit. in 1. comp. vid. Ioan. de Anania. b Cap. 5. eod. tit. in 1. comp. c Proverb. 29. & Ca. 6. eod. tit. in 1. comp. d al. tantummodo. e Ca. 7. eod. tit. in 1. comp. f Vid. B. Thom. 2. 2. q. 78. g Ca. 1. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lateran. part. 16. c. 9.

lum professione vocu & habitu reliquerunt, dum communes in sacra quasi manifestis damnatas exhibent, commodantes pecuniarum gentibus, possessione eorum in pignus accipiunt, & proventibus fructus percipiunt ultra sortem idcirco.]

CAP. II.

Idem in effectu dicitur cap. sed addit tacite idem esse in laici. nam in precedenti cap. tantum fuit facta mentio de clericis.

Idem Cantuarien. Archiepiscopo & eius suffraganeis.

Quoniam a non solum viris ecclesiasticis, sed etiam quibilibet aliis periculosum est usurarum lucris intendere: auctoritate praesentium duximus iungendum, ut eos, qui de possessionibus, vel arboribus, quas tenere in pignore noscuntur, sortem (deductis expensis) receperunt: ad eadem pignora retinenda sine usurarum exactione ecclesiastica districte compellas b.

CAP. III.

Manifesti usurarii ad communionem altaris & ecclesiarum sepulturam, & oblationem offerendam admitti non possunt, & contra hoc facientes puniuntur, ut hic dicitur.

Idem e. In Concilio Lateranen.

Quia in omnibus ferè locis ita crimen usurarium invaluit, ut multi (aliis negotiis praetermissis) qualiter licite usuras exercent, & qualiter utriusque Testamenti pagina condemnentur, nequaquam attendunt: licetque constitutum, quod usurarii manifesti, nec ad communionem admittantur altaris, nec Christianam (sicut hoc peccato decelerint) accipiant sepulturam, sed et oblationes eorum quicquam accipiant. Quia tamen acceperit, vel Christianam tradiderit sepulturam: & quae acceperit, reddere compellatur: & donec ad arbitrium Episcopi sui satisfaciatur, ab officio sui manet executione suspensus.

CAP. IV.

Potesse intelligi dupliciter. Primi in mutuo. Secundo in recipiente a usuris: & secundum primum intellectum hoc dicit. Etiam pro opere pio non licet usuras recipere, quando per receptionem datur causa usurae committenda. hoc dicit. Vel sic & clarior. Non licet inducere quem ad exercendum usuram etiam pro pio opere. & ista lei. colligitur ex decessa.

Idem Pannormitano Archiepiscopo.

Super eo d. verò: [1 & 7.] Respondemus, quod cum usurarum crimen utriusque Testamenti pagina detestetur, super hoc dispensationem aliquam potestari non videmus: quia cum scriptura sacra prohibeat alterius vita mentiri: multo magis prohibemus etiam quis, ne etiam pro redimenda vita captivi, usurarum crimine involvatur.

[1 Quod a nobis tua discretio postulavit, utrum poenitentia peccata ad usuram dispensatio fieri, ut pauperi qui in concilio Lateranen. captivitate tenentur, per eandem possint poenitentiam haberi, praesentibus literis tibi.]

CAP. V.

Usurarii, qui sunt solvendo, coguntur per parvam Lateranen. Concilii usuras restituere, etiam quas ante concilium receperunt: & facultatibus non extantibus debent possessiones emptas ex pecunia nobis vendi, & debentibus recipere satisfieri.

Idem Salernitano Archiepiscopo.

Cum tu manifestos e usurarios iuxta decretum nostrum, quod nuper in concilio promulgatum est, communionem altaris, & ecclesiastica praeparatione pultura privandos, donec reddant, quod tam graviter acceperant: quidam eorum (ad excusandas f excusationes

a Cap. 4. eod. titul. in 1. comp. b compellatur. c litera scil. Alexandr. III. in Conc. Lateranen. ca. 27. eod. tit. in 1. comp. d Cap. 3. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lateran. sub Alex. III. part. 16. c. 1. e Ca. 5. eod. tit. in 1. comp. e Summatur Lateran. P. salmo 149.